

RAJČAN

MESAČNÍK MESTSKÉHO ÚRADU V RAJCI

MÁJ / 2013

4x foto: S. Kalma, 2x foto: Šzá

V TOMTO ČÍSLE SI PREČÍTATE:

- ⌘ Aktuálne informácie z mesta a mestského úradu ⌘
- ⌘ Rajecký deň Zeme ⌘ Seniori bez hraníc ⌘
- ⌘ Kožkár nacvičil Svadbu od Štepku ⌘ Úspechy rajeckých škôl ⌘
- ⌘ Maratónci v Krakowe i v Prahe ⌘ Spoločenská rubrika ⌘
- ⌘ Májové tradície a sviatky ⌘ Pozvánky na kultúrne akcie ⌘

VZNIKNÚ ĎALŠIE NÁJOMNÉ BYTY?

Konečne je už po zime. Každoročne sa počas letných mesiacov robí niekoľko investičných akcií. Čakajú mesto nejaké prerábky?

Počas každého roka dokážeme urobiť iba toľko investičných akcií, na koľko mesto získa dostatok kapitálových prostriedkov.

Už v minulom čísle sme informovali o začatí rekonštrukcie domu pre seniorov, Klubu dôchodcov. Práce na celej budove by mali byť ukončené v priebehu dvoch mesiacov. Bude sa rekonštruovať celá stará časť budovy – budú tu vybudované nové sociálne

PRÁCE NA KLUBE DÔCHODCOV POKRAČUJÚ

zariadenia, zvlášť pre ženy a zvlášť pre mužov. S tým súvisí aj nové pripojenie na kanalizáciu. Predmetom projektu je aj nový vstup do Klubu dôchodcov, ktorý uľahčí vstup aj imobilným návštevníkom.

Keďže sa nám v rámci súťaže podarilo vysúťažiť nižšiu cenu, ako bola plánovaná v rozpočte, uvažujeme nad tým, že by sme v rámci rekonštrukcie vymenili aj niektoré okná na budove.

Už niekoľko mesiacov pracujeme na projekte Medika, kde by mohli vzniknúť ďalšie mestské nájomné byty (jedno a dvojiz-

BUDOVA BÝVALEJ MEDIKY

bové). Mesto má enormný záujem o spoluprácu s investorom, ktorý by sa mal stať vlastníkom budovy bývalej Mediky. Investor tu chce vybudovať byty, ktoré by mesto následne odkúpilo.

Plánujeme opraviť aj časť Lipovej ulice, ktorá je v dezolátnom stave.

Informovali sme aj o cezhraničnej spolupráci s mestami Kežty a Krnov, na základe ktorých by mal byť dobudovaný skatepark a vynovené javisko v kultúrnom dome. Sú už známe výsledky?

V rámci projektu s poľským mestom Kežty by sme chceli rozšíriť skatepark. Výsledok je však stále ten istý, ako je známy už vyše štvrt' roka, sme druhý v zásobníku.

V prípade, ak by niektoré obec, ktorej bol projekt schválený, nepodpísala zmluvu s VÚC, môže sa stať, že sa presunieme zo zásobníka a dostaneme sa k tým, ktorým bol príspevok schválený.

Toto by sme sa mali dozvedieť niekedy v júli alebo v auguste.

S českým mestom Krnov máme podaný projekt slovensko-českej spolupráce, pomocou ktorého by sme dobudovali javisko v kultúrnom dome. Prišla nám spätná väzba z ministerstva, že sme prešli formálnym hodnotením a prechádzame do druhého kola hodnotenia.

Výsledky budeme vedieť približne o dva až tri mesiace.

Počas ostatných rokov sa dobudovalo niekoľko parkovacích miest hlavne na sídliskách, ktorých je aj napriek tomu stále málo. Plánujú sa ešte dorábať parkovacie miesta?

Minulý rok sa nám podarilo urobiť tri parkoviská na sídlisku Sever. Aj v tomto roku máme opäť niekoľko požiadaviek na dobudovanie parkovísk.

Oddelenie výstavby má už tieto žiadosti spracované a pripravujú vhodné lokality, kde by sa mohli nové parkoviská vybudovať. Či sa však vybudujú, uvidíme podľa toho, či budeme schopní vyčleniť dostatok finančných prostriedkov z rozpočtu mesta.

AKTUALITY Z MESTA

**Na otázky odpovedá
Ing. Ján Rybárik, primátor mesta**

Už niekoľkokrát sme v našom časopise informovali obyvateľov aj o elektrifikácii ZO Trstie. Je elektrifikácia už ukončená?

Elektrifikácia v záhradkárskej osade Trstie je už skolaudovaná. Všetci záujemcovia o pripojenie sa na rozvody elektrickej siete si môžu podať žiadosť o pripojenie. Musia však splniť všetky smernicou dané predpisy – musia si dať vypracovať projektovú dokumentáciu prípojky na elektrickú sieť, následne si ju musia dať schváliť Stredoslovenskej energetike a.s., musia si vybaviť stavebné povolenie prostredníctvom mestského úradu a zabezpečiť si samotnú realizáciu a samozrejme aj kolaudáciu.

Bude mať mestský úrad dostatok finančných prostriedkov na výsadbu letníčiek a letnú údržbu?

Čo sa týka letnej údržby (sadenie kvetov, kosenie námestia a cintorínov, orezávanie kríkov a stromov...) bude sa vykonávať, tak ako každý rok. Už sa začalo s vysadením niektorých záhonov na námestí, bude sa pokračovať zasadením muškátov na radnicu, a tak ďalej.

Dopočuľa som sa, že vraj budú nejaké obmedzenia v čistení mesta pracovníkmi malých obecných služieb. Je to pravda?

Mesto Rajec má na práce so zeleňou v meste svojich stálych pracovníkov a prostredníctvom úradu práce má niekoľkých pracovníkov malých obecných služieb. Aj keď každoročne týchto pracovníkov ubúda, snažíme sa každoročne robiť tie isté práce. Samozrejme, hlavne keď začnú veľké kosenia (mestské cintoríny, sídliská), bolo by pre nás výhodnejšie, keby sme mali týchto pracovníkov viac, pretože nás to obmedzí hlavne v tom, že všetky práce budú trvať o niečo dlhšie.

*Za rozhovor ďakuje Šzá
2x foto: Šzá*

Aj naša planéta Zem má svoj sviatok, každoročne si 22. apríla pripomíname Deň Zeme. Preto by sme sa o našu planétu mali starať všetci – veď na Zemi prežijeme celý svoj život.

RAJECKÝ DEŇ ZEME

V piatok **26. apríla** opäť uskutočnilo Mesto Rajec, Mestské kultúrne stredisko Rajec, Oblastná organizácia cestovného ruchu Rajecká dolina v spolupráci so Základnou školou na Lipovej ulici, Katolíckou spojenou školou a Gymnázium na Javorovej ulici **Rajecký deň Zeme**. Žiaci vyšších ročníkov vyčistili od odpadkov Rajec a jeho blízke okolie. Je smutné, že nielen obyvatelia mesta, ale aj jeho návštevníci si mylia našu krásnu okolitú prírodu so skládkou odpadov a odpad z domácností vysypávajú, kde ich napadne – popri cestách, do riek a potokov, do lesa, čím si znečisťujeme svoje okolie, vodu v riekach a ohrozujeme živočíchov v prírode.

Každý rok narastá počet vyzbieraného odpadu. V tomto roku vyzbierali žiaci a študenti takmer tonu (940 kg) odpadu, v ktorom nebola núdza o množstvo plastových fľaš a skla, množstvo plechoviek a obalov z farieb a lepidiel používaných na stavbách, množstvo stavebného odpadu, pneumatiky, staré vedrá či staré prútené koše.

Pre žiakov nižších ročníkov bol na námestí pripravený program. Žiaci prvého a druhého ročníka maľovali na asfalt obrázky s tematikou Dňa zeme – zemeguľu, prírodu, zvieratka, rastliny – všetko to, čo si myslia, že potrebuje našu ochranu. Súčasťou programu bola aj návšteva výstav s témou Dňa Zeme. V radnici a v strede námestia to bola výstava projektov, ktorú pripravili žiaci druhého stupňa na ZŠ Lipová, ku ktorej mali pripravených mnoho informácií a malý kvíz. Na tribúne bola umiestnená výstava zo Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši, kde sa mohol každý zoznámiť s jedmi v prírode.

O desiatej hodine odohrali herci Bábkového divadla v Žiline pre všetky deti krásny rozprávkový príbeh *Violka Fialka a Móric Modrý*, ktorý deti veľmi zaujal.

Sprievodným podujatím pre žiakov a ich pedagógov bola návšteva Zberného dvora na Fučíkovej ulici, kde sa dozvedeli, ako sa dotriedi odpad, ako sa lisuje a čo všetko sa z neho môže znova vyrobiť. V kotolni na sídlisku Sever si žiaci mohli pozrieť, ako funguje kotolňa na štiepky z odpadového dreva, ktorým sa vykuruje a ohrieva voda v našom meste.

Šzá
Foto: S. Kalma

OCHRAŇUJME SI NAŠU ZEM

Názov obsiahleho celku, ktorý sme v MŠ na ul. Obrancov mieru v apríli realizovali je *Chráňme si našu Zem*. Počas celého mesiaca sme v rámci tém týždňa *Živá a neživá príroda*, *Výlet do vesmíru* a *Jarná záhradka* uskutočnili vlastné hodnotné akcie, ktorých cieľom je pozdvihnúť environmentálne cietenie u detí. 22. apríla sme si pripomenuli Deň Zeme. Deti II. triedy v rámci tohto dňa navštívili Zberný dvor. Roman Dolník, vedúci Zberného dvora, oboznámil deti o význame a využití druhotných surovín – papiera, kartónu, skla, plastu, železa.

Deti zo IV. triedy vlastným pričinením skrášili náš školský dvor, vyzbierali aj malé kúsky papiera, vyčistili priestory pri pieskoviskách.

Deti III. triedy absolvovali exkurziu na miestnu pílu, kde mali možnosť pozrieť si jej priestory, využitie rôznych strojov na spracovanie dreva, určovali podľa letokruhov na stromoch ich vek. Po tejto exkurzii pokračovali v objavovaní Tajomstiev stromov v blízkom lesíku. Určovali druh stromov, odhadovali ich výšku, snažili sa spoločne s učiteľkou pochopiť význam stromov v prírode. Diskutovali s učiteľkou na tému využitia dreva. Objavovali a čerpali energiu zo stromov, určovali jeho časti (korene, kmeň, koruna).

Veľmi zaujímavá akcia sa uskutočnila opäť v spolupráci so školou ochrany prírody. Jej názov bol *Ako hora vznikla a život skamenelín*. Deti mali možnosť jednoduchým spôsobom spoznať vznik

1x foto: E. Pekariková

skamenelín. Hrali sa na „paleontológov“, ktorí v piesku vyhľadávali skameneliny, priradovali im podľa vzhľadu názov. Maľovali skameneliny temperovými farbami. V dramatizovanej scénke *Ako vznikla hora mušličková a kameňková* nahliadali do tajomstiev mora. Vytvárali z kameňkov rieku, v mori určovali druhy živočíchov, ktoré v ňom žijú.

Veľmi podnetná edukačná aktivita skončila spoločnou piesňou „*Naša Zem je zemeguľa, vesmírom sa rada gúľa, či sme veľkí a či malí, chráňme si Zem, nech sme zdraví.*“

Edita Pekariková,
učiteľka MŠ na ul. Obrancov mieru

DEŇ ZEME MEDZI ŠKÔLKARMÍ

Celý týždeň od 22. do 26. apríla sa v Materskej škole na Mudrochovej ulici niesol v znamení Dňa Zeme.

Deti spoločne so svojimi učiteľkami pripravovali odpadový materiál na výrobu rôznych predmetov. Navrhovali plagáty, kreslili, lepili, maľovali, z odpadového materiálu zhotovovali chrobáky, vodné živočíchov, stromy, zvieratka. Týždeň aktivít ku Dňu Zeme vyvrcholil vo štvrtok, kedy spolu s deťmi strávili dopoludnie aj niektorí rodičia pri výrobe rôznych predmetov. Deti v sprievode učiteľiek navštívili aj prirodvednú expozíciu v mestskom múzeu. V piatok 26. apríla sme spoločne v areáli materskej školy vysadili jeden stromček a jeden krík, ktoré nám ako dar našej Zemi k jej sviatku zabezpečil ochotný otecko jedného z našich žiakov.

Všetky výrobky, ktoré pri príležitosti Dňa Zeme zhotovili deti spoločne s učiteľkami a rodičmi, sú vystavené vo vstupných priestoroch 2. triedy našej materskej školy.

Mária Kamenská,
riaditeľka MŠ Mudrochová
1x foto: archív MŠ

Predpokladám, že všetci obyvatelia Rajca si všimli pomalované asfaltové plochy v strede nášho námestia. Aj to bol výsledok práce žiakov rajeckých základných škôl v rámci Rajeckého dňa Zeme, ktorý sa uskutočnil 26. apríla.

Toto podujatie uskutočnilo Mesto Rajec, Mestské kultúrne stredisko Rajec, Oblastná organizácia cestovného ruchu Rajecká dolina v spolupráci s rajeckými školami. Deti nižších ročníkov mohli prostredníctvom malieb na asfalt, ale aj na výkresoch, prezentovať svoj postoj voči prírode. Starší žiaci a študenti priamo v meste, ako aj v intraviláne mesta upratovali neporiadok po tých občanoch, ktorí tento neporiadok spôsobili.

Nedávno roztopený sneh naplno ukázal vnímanie niektorých občanov Rajca, ako chápať „Deň Zeme trochu inak“. Stačí sa prejsť do neďalekého okolia

STAVEBNÝ ODPAD ...A ODPAD Z DREVÍN NA KRIVÍNE

Rajca pri ceste za Krivínom v smere do Kamennej Poruby. V tesnej blízkosti bývalého areálu družstva hneď vedľa cesty sa v nedávnej dobe dosiaľ nezistený občan rozhodol vyviezť odpad z okrasných drevín. Pokračujúc ďalej môžete na prechádzke vidieť vyhodené plastové časti z automobilu, ako aj iný plastový odpad. Na dokončenie tohto neutešeného pohľadu niekto iný vyhodil časť stavebného odpadu (obkladačky, omietku a pod.).

Je smutné, že pre všetok tento odpad existuje v Rajci zberné miesto, jedno z nich je v tesnej blízkosti spomenutej čiernej skládky, avšak na opačnom kopci Krivína. Pritom stačilo osloviť kompetentného pracovníka mestského úradu a dohodnúť si spôsob likvidácie odpadu.

Zvláštnou kapitolou je vhadzovanie stavebného a iného odpadu do kontajnerov na komunálny odpad.

24. apríla neznámi páchatelia vhodili do kontajnerov na ulici Kostolná a Bystrická stavený odpad. Firma zabezpečujúca odvoz odpadu nebola schopná tieto kontajnery vyprázdniť. Jediným riešením bolo použitie špeciálneho nakladača zo Zberného dvora Rajec, ktorého musela mestská polícia spravidzať po jednotlivých trasách spomenutých

tačový workshop. Poľskí seniori nás srdečne privítali a ihneď vznikali nové priateľstvá a známosti. Rajeckí seniori ukázali poľským kolegom, aké krásne pesničky sa u nás spievajú. Ani poľskí seniori sa nenechali zahanbiť a zaspievali známe poľské piesne. Samozrejme, že sa nezaobdalo ani na priblíženie zvykov v oboch krajinách. Po bohatom programe sme sa rozlúčili a pozvali sme seniorov o dva týždne ku nám do Rajca.

DEŇ ZEME TROCHU INAK

ulíc až na zberný dvor. Každý čitateľ si dokáže domyslieť, aké sú ďalšie náklady mesta na likvidáciu takéhoto odpadu.

Aj keď už máme po zime, nedá mi nespoomenúť vhadzovanie žeravého popola do kontajnerov na komunálny odpad. Páchatelia, ktorí takýto odpad vyhodili v ostatných mesiacoch na uliciach Hollého, Partizánska, Obrancov mieru a 1. mája, neboli azda prevapení tým, že kontajner začal horieť. Jednotlivé prípady vyžadovali zásah a šetrenie mestskej polície, vrátane asistencie privolaných vozidiel hasičského záchranného zboru.

Všetky uvedené prípady potrebovali dodatočné náklady, ktoré sa museli v rozpočte mesta niekde nájsť. Nevie, či si toto páchatelia uvedených priestupkov uvedomovali. Faktom však je, že každý priestupok stál mestskú pokladňu viac ako jeho ročný poplatok za odvoz komunálneho odpadu!

Rajecká kotlina dostala názov od prvých osadníkov zo základu slova „raj“, skúsme na to myslieť a konať tak, aby nám ako aj ostatným návštevníkom, tento kúsok zeme skutočne pripomínal Raj. Pevne verím, že väčšina z nás myslí na Deň Zeme denne a tých, čo chápu túto aktivitu „trochu inak“ je iba minimum.

Ing. Ján Jasenovec, PhD., náčelník MsP Rajec
2x foto: archív MsP

SENIORI BEZ HRANÍC

Už po druhýkrát sa stretla dvadsiatka seniorov z Rajca (Klub dôchodcov – denné centrum a Jednota dôchodcov) zo seniori z poľského mesta Czechowice-Dziedzice, s ktorým mesto Rajec nadviazalo partnerstvo v tomto roku.

Hlavným cieľom projektu *Seniori bez hraníc* je nadviazanie bezprostredných cezhraničných kontaktov medzi poľským a slovenským spoločenstvom v prihraničných oblastiach prostredníctvom reintegrácie starších osôb. Projekt je zameraný aj na zvýšenie motorických schopností poľských a slovenských seniorov pomocou športových a rekreačných aktivít či fyzioterapeutického cvičenia, nadobudnutie nových znalostí v oblasti využitia informatických technológií prostredníctvom účasti na počítačových workshopoch a účasťou na výtvarných cvičeniach rozvoje umeleckých schopností.

Prvé stretnutie sa uskutočnilo **9. apríla** v poľskom meste Czechowice-Dziedzice, na ktorom sa seniori spoločne spoznali. Súčasťou celodenného stretnutia bolo aj fyzioterapeutické a výtvarné cvičenie a počítačový

V Rajci sme poľských seniorov privítali v utorok **23. apríla**, kde spoločne s rajeckými seniori na nich čakal bohatý program. Po úvodnom priateľskom zvitani bolo pre štyridsiatku seniorov pripravené výtvarné cvičenie, na ktorom vytvárali netradičnou technikou Rajeckú radnicu alebo košíček na drobnosti z pedigu. Po obede na nich už čakalo fyzioterapeutické cvičenie spojené so zábavnými hrami, pri ktorých sa výborne zabávali. Nakoniec si seniori pozreli film z predchádzajúceho stretnutia v Czechowiciach-Dziedziciach a opäť si spoločne zaspievali. Pred cestou do Poľska sme ešte seniorom ukázali významné pamiatky v meste a navštívili sme mestské múzeum.

Spoločné stretnutia, na ktorých nás čaká množstvo aktivít, budú pokračovať každý mesiac až do októbra.

Z. Ščasná, pracovníčka MsKS Rajec
2x foto: Tomasz Kudzja

JAZDA NA ROWERZE I DESKOROLCE

Už štvrtým stretnutím pokračoval projekt cezhraničnej spolupráce **Cezhraničný skejt**. V sobotu **27. apríla** sme sa vybrali do poľského mesta Kęty, aby sa tu dvadsiatka mladých ľudí z Rajca stretla so svojimi vrstovníkmi na workshopoch zameraných na jazdenie na skejte a na freestylových bicykloch.

Foto: ŠZá

Pod vedením dvoch poľských inštruktorov sa mladí ľudia z oboch krajín spoločne naučili základy jazdenia na skejtoch, tí skúsenejší sa naučili robiť rôzne triky, výskoky, či otočky, tak na skejtoch, ako aj na freestylových bicykloch. Na tréningu nám prišlo aj počasie, bol krásny, teplý, ale nie veľmi slnečný deň, akurát vhodný na pobyt pod holým nebom. Po niekoľkohodinovom tréningu sme podvečer odchádzali plní zážitkov domov do Rajca.

S priateľmi v poľskom meste Kęty sa stretneme ešte v máji na našom poslednom stretnutí, na ktorom je pre všetkých pripravený bohatý program.

Z. Ščasná, pracovníčka MsKS Rajec

NA FLORBALOVOM TURNAJI VO ZVOLENE

V spolupráci so Základnou školou sv. Dominika Savia vo Zvolene sme v utorok 16. apríla zorganizovali florbalový turnaj chlapcov. Zúčastnili sa ho žiaci zo Základnej školy na Lipovej ulici v Rajci, žiaci Základnej školy v Rajeckej Lesnej a žiaci našej Katolíckej spojenej školy v Rajci. Všetci sme sa spoločným autobusom presunuli z Rajeckej doliny do pekného mesta Zvolene.

Turnaj sme začali spoločnou modlitbou a potom sa už chlapci pustili do boja o pohár, ktorý bol pripravený pre tých najlepších. Hralo sa systémom „každý s každým“, zápasy boli vyrovnané, snažili sa naozaj všetci. Víťazný pohár nakoniec získala Základná škola na Lipovej ulici v Rajci, druhé miesto obsadili žiaci zo ZŠ v Rajeckej Lesnej, tretie miesto ZŠ sv. Dominika Savia vo Zvolene a štvrté miesto získali žiaci Katolíckej spojenej školy z Rajca. Chcem sa poďakovať naozaj všetkým hráčom za nasadenie a bojovnosť.

Po skončení turnaja sme ešte hodinku pobudli vo Zvolene a potom sme sa vo veselej nálade pobrali domov do našej Rajeckej doliny. Verím, že chlapci mali pekný zážitok a že takéto športové akcie budú pokračovať. Ďakujem vedeniu ZŠ sv. Dominika Savia a telocvikárom zo všetkých zúčastnených škôl za spoluprácu a teším sa na ďalšie spoločné športové podujatia.

Mgr. Pavol Gera, školský dekan

KOŽKÁR NACVIČIL SVADBU OD ŠTEPKU

Už niekoľko rokov pôsobí pri Mestskom kultúrnom stredisku Rajec ochotnícky súbor Kožkár, ktorý sa nám predstavil už niekoľkými divadelnými hrami. Posledným ich počínom sa stalo naštudovanie divadelného predstavenia od Stanislava Štepku **Svadba**. Hra Svadba je humorná diagnóza súčasníka, jeho maličkých obzorov, vegetujúceho konzumu života a zároveň z nej vane smútok, nostalgia nad premrhanými životmi, ktoré neprinášajú nič pozitívneho ani pre spoločnosť, ani pre „hrdinov“ samotných.

Smutno-trpká komédia prilákala v nedeľu **5. mája** do kultúrneho domu viac ako stovku divákov, ktorí sa na tejto hre výborne zabávali.

Amatérske herecké výkony divadelníkov všetkých nadchli. V predstavení sa nám predstavili: **Jozef Rybár** (Hricišák), **Tibor Tmšovský** (časník Milan), **Kristína Cesneková** (nevesta), **Peter Pekný** (ženich), **Marian Fusko** (svedok Sýkora), **Peter Jakubík** (Tóth), **Lucia Dubcová** (Marika) a **Anna Dratnalová** (Anička). Divadelné predstavenie opäť vzniklo pod režisérskou taktovkou **Evy Peknej**.

ŠZá

1x foto: E. Pekná

DEŇ NARCISOV

Pred sedemnástimi rokmi odštartovala Liga proti rakovine unikátny projekt – celoslovenskú zbierku Deň narcisov. Počas rokov sa vypracovala na najväčšiu verejnoprospešnú zbierku na Slovensku.

Liga proti rakovine bola založená 19. januára 1990 v Bratislave a v tom istom roku bola prijatá za člena Európskej asociácie Líg proti rakovine a za člena Medzinárodnej únie proti rakovine so sídlom v Ženeve.

Cieľom **Dňa narcisov** je viesť problematiku boja proti rakovine ako aj pravdu o súčasnom postavení chorých na Slovensku bližšie k ľuďom. Koná sa už tradične v apríli každý rok. Jeho symbolom je žltý narcis – kvietok jari a nádeje, ktorý si ľudia pripínajú v tento deň na svoj odev, a takto vyjadrujú solidaritu s osobami postihnutými rakovinou.

Príprava jedného dňa trvá niekoľko mesiacov a začína sa výrobou umelých kvietkov – narcisov. Vyrába ich chránená dielňa Kruh v Trnave šesť mesiacov dopredu. Vyrobia ich viac ako 1,2 milióna kusov.

V našom meste tiež vyšli do ulíc dobrovoľníčky z Gymnázia na Javorovej ulici. Mnohí z vás prijali od nich kvietok nádeje a vhodili do pokladničky ľubovoľný finančný príspevok. Túto jar študentky **vybrali 639 eur** na tento veľký projekt, ktorý ľudí spája. Takto ste sa aj vy pridali k veľkej rodine „narcisov“. Ďakujeme všetkým, ktorým nie je ľahostajný osud ľudí postihnutých touto zákernou chorobou. Naša vďaka patrí aj zamestnancom Vinuty Rajec, ktorí už každoročne ochotne a štedro prispievajú na túto verejnoprospešnú zbierku.

Mgr. Ester Chmelková, Gymnázium na Javorovej ul.

Ilustračné foto: inemət

KSŠ NAJLEPŠIA V ŽILINSKEJ DIECÉZE

16. apríla sme sa zúčastnili prezentácie poslednej tretej úlohy v rámci projektu **Poznajme patrónov Žilinskej diecézy sv. Cyrila a Metoda**, ktorou bola cyklopúť z Nitra na Velehrad po vytýčenej trase. Zároveň to bolo vyhodnotenie a ukončenie tohto dvojročného projektu. Prezentovali sme sa ako poslední, naša prezentácia však mala úspech a zožala najväčší potlesk. V tejto úlohe sme opäť skončili na 1. mieste.

V celkovom hodnotení jednotlivých úloh sme získali dve prvé miesta a jedno druhé. Po konečnom zúčtovaní bodov sme za sebou nechali aj našich najväčších konkurentov zo Základnej školy sv. Margity z Púchova, aj Cirkevnú základnú školu Romualda Zaymusa zo Žiliny a skončili sme na prvom mieste. Ceny a diplomy nám osobne odovzdal otec biskup Mons. Tomáš Galis. Našou odmenou je pútnický päťdňový zájazd do Ríma k hrobu sv. Cyrila s bohatým sprievodným programom. Zúčastní sa ho celá naša 14-

1x foto: archív KSŠ

členná skupiny CYMERA od 5. do 9. mája. Veľmi sa naň tešíme.

Mgr. M. Hoskovec, učiteľ KSŠ

BIBLIA OČAMI DETÍ A MLÁDEŽE

Na základe výsledkov diecézneho kola súťaže *Biblia očami detí a mládeže*, boli na vyhodnotenie pozvaní aj žiaci z Katolíckej spojenej školy: Noe-

mi Svetlošáková (V.A), Adriana Ďurčanská (V.A), Filip Klucho (VII.A), Zlatica Briesenská (VII.A), Filip Svetlošák (Sekunda) získal 3. miesto, Lucia Hromadová (Tercia).

11. 04. 2013

Mgr. J. Rybáriková, KSŠ
1x foto: archív KSŠ

Práce týchto žiakov sa stali súčasťou výstavy, ktorú otvorili 11. apríla v aule Biskupského úradu v Žiline za prítomnosti všetkých autorov.

Výstava je obohatená aj o práce žiakov z Poľska v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko-Slovenská republika.

PARKUJ SVOJE AUTO BEZPEČNE

Katolícka spojená škola sa v spolupráci s Mestskou políciou v Rajci zapojila do projektu, ktorý má zvýšiť situačnú a viktimáčnu prevenciu v rámci bezpečnosti cestnej premávky v meste.

V prvej fáze žiaci kreslili jednoduché obrázky s tematikou parkovania vozidiel v meste. 26. marca sme odovzdali 102 žiackych prác mestskej polícii. Projekt bude ďalej pokračovať priamou aktivitou mestskej polície a žiakov v problematických miestach parkovania vozidiel za účelom zvýšenia bezpečnosti na cestách.

Mgr. J. Rybáriková, KSŠ

1x foto: archív KSŠ

AKTIVITY A ÚSPECHY GYMNAZISTOV

Aj keď o nás vrabce nečvirikajú, aj naše Gymnázium na Javorovej ulici v Rajci získalo niekoľko vzácných umiestnení a úspechov.

Olympiády vo francúzskom jazyku sa zúčastnila P. Chudíková z II. A triedy a umiestnila sa na peknom 9. mieste v kategórii 2.A. Francúzštinu taktiež zúročila S. Porubčanská z II.A, ktorá nás reprezentovala na súťaži **Spievam po francúzsky**.

Ďalším svetovým jazykom sa rozprávalo na **Olympiáde v anglickom jazyku**, ktorá sa konala v Gymnázium na Varšavskej ulici v Žiline. M. Chovanec z II.B obsadil 9. miesto v kategórii 2.A a J. Kovačovič zo IV.B v silne zastúpenej kategórii 2.B obsadil 11. miesto.

Medzitým v škole prebiehala **Geografická olympiáda**. Najúspešnejšími boli J. Zachar a P. Panák (obaja z II.B), no v ich tesnom závесе boli M. Kromka z I.B, M.-J. Kendera a T. Sudor (obaja z III.A).

Najlepšie recitátorky – maturantky boli svoj talent predviesť na **Hviezdoslavovom Kubine**. Silvia Divková zo IV.A získala cenu poroty za prednes prózy a pekný výkon tiež predviedla jej spolužiačka N. Králiková v prednese poézie, ktorá sa okrem toho vo svojej **Stredoškolskej odbornej činnosti** venovala známemu sochárovi a maliarovi Vladimírovi Kompánkovi.

Desať žiakov si zmeralo sily v súťaži **20 rokov samostatnej Slovenskej republiky** v školskom kole a do krajského kola postúpili s najvyšším počtom bodov T. Sudor z II. A a J. Zachar z II.B. Držíme im palce v ďalšom kole.

Na **Olympiáde ľudských práv** nás zastupovala Daniela Kasmanová zo IV.B.

Pekné umiestnenie dosiahli študenti v krajskom kole **Defepisnej olympiády**, ktorá sa konala v Martine. J. Zachar z II.B získal 3. miesto a D. Žideková 8. miesto.

Certifikáty absolventov **Korešpondenčnej školy ekológie** získali títo študenti: V. Frývaldská IV.B, M. Smiešková III.B, M. Sukupčáková IV.A, K. Cibulková IV.A, M.-J. Kendera III.A, T. Sudor III.A a T. Ozimá IV.A.

Mladý Slovák, tak sa volala súťaž, v ktorej sa v školskom kole popasovalo 17 študentov. T. Sudor a D. Žideková (obaja z III.A) postupujú do krajského kola v Žiline.

Do súťaže **Expert genality** sa tento rok zapojilo 40 študentov, najlepším bol M.-Ján Kendera, ktorý spomedzi 670 žiakov v kategórii G34 obsadil 44. miesto.

Pangea a Matematický klokan boli ďalšie matematické súťaže, ktorých sa naši žiaci zúčastnili a veľmi slušne sa v nich umiestnili.

A športové úspechy? Naši študenti reprezentovali **na pretekoch v lyžovaní a snowboardovaní** vo Vrátnej doline. Najlepšie umiestnenie získala N. Jonášová, ktorá skončila na 4. mieste v kategórii snowboard – dievčatá. V kategórii snowboard - chlapani pretekali M. Rybár z II.A a J. Žovinec z II.B. Svoje lyžiarske schopnosti si zmerali J. Pakošová z II.A, F. Janiga z II.B a J. Cepek z II.A, ktorí súťažili v kategórii lyžovanie – starší dorastenci a v kategórii mladší dorastenci M. Hruškovic z II.B, ktorý získal pekné 14. miesto.

Študenti nášho gymnázia sa zúčastnili aj na divadelnom predstavení **Neklasická klasika**, v ktorom jednou z účinkujúcich bola naša žiačka Naďa Zápecová z II.B. Mladí nádejní herci neklasickým spôsobom zahrali klasiku ako Rómeo a Júlia, Othello, Keď báčik z Chochoľova umrie a ďalšie.

Naša škola sa tiež zapojila do dobročinných akcií. Počas akcie **Dňa Zeme** boli žiaci čistiť naše mesto od odpadkov a počas **Dňa narcisov** naše žiačky vyzbierali peknú sumu peňazí na podporu Ligy proti rakovine.

Ďakujeme študentom za prezentáciu školy. Veríme, že sa stanú inšpiráciou pre svojich spolužiakov.

PaedDr. Veronika Veselá
Gymnázium na Javorovej ul.

Pôvodne sme si mysleli, že našim posledným príspevkom do Rajčana v tomto školskom roku bude až hodnotenie celého školského obdobia, ale marec a apríl bol pre našich školákov ako valiaca sa lavína – ale nie nebezpečná, ale neuveriteľne úspešná.

ŠIKOVNOSŤ DETÍ JE BEZ HRANÍC

Úspechy sme zaznamenali všade. Čo ho sa naši školáci dotkli, z toho vzišli umiestnenia. Právom sme na nich hrdí a chceme sa o tieto úspechy podeliť s vami.

V **Matematickej olympiáde** na obvodových kolách zabojovali šiestaci, siedmci, ôsmaci. 3. miesto získal Samuel Lieskovský VI.C, 6. miesto Simona Dubcová VII.C, 3. miesto Martin Miškovský VIII.C, 5. miesto Branislav Dubec VIII.B.

Vo výtvarnej oblasti sme v súťaži **Slovensko – krajina v srdci Európy** získali zvláštnu Cenu poroty pre celý kolektív žiakov našej školy a zároveň Čestné uznanie za mimoriadne aktívny postoj k príprave žiakov v 4. ročníku tejto súťaže.

V krajskom kole **Geografickej olympiády** zabodoval Martin Miškovský VIII.C, ktorý si svojím 2. miestom zabezpečil postup do celoslovenského kola.

Martin Miškovský bola úspešný i v krajskom kole **Dejepisnej olympiády**, kde obsadil 13. miesto.

Šach sa prezentuje takmer desiatimi rôznymi podujatiami. Všade sa objavujú mená: Zuzana Tomčíková VII.C, Dominika Tomčíková IV.A, Daniel Turanec V.A, Branislav Dubec VIII.B. Úspešné sú predovšetkým sestry Tomčíkové.

Zuzana Tomčíková má 3. miesto za **Majstrovstvá žiakov a žiačok ZŠ** v okrese Žilina, 2. miesto za šachový turnaj **Spektrum Chess**, 5. miesto za **Majstrovstvá kraja žiačok ZŠ**. Jej veľkým úspechom je 6. miesto na **Majstrovstvách Slovenska 2013** v šachu chlapcov a dievčat.

Dominka Tomčíková má 1. miesto v šachovom turnaji **Spektrum Chess**, 1. miesto na **Majstrovstvách okresu**, 4. miesto na **Majstrovstvách kraja** a úžasné 3. miesto na **Majstrovstvách Slovenska 2013** v šachu chlapcov a dievčat do 10 rokov.

Posledným veľkým úspechom bol **Florbalový turnaj** vo Zvolene. Našu školu reprezentovali: Jakub Pekný IX.A, Lukáš Dudík IX.A, Ján Tepličanec IX.B, Jaroslav Fraštia IX.B, Ľubomír Pauliny IX.C, Michal Gažúr IX.C, Ondrej Ševčík IX.C, Erik Bucha VIII.D. Naši chlapci získali 1. miesto.

Školáci z našej školy nepoznajú pojem jarná únava. Nás povzbudilo jarné slnko a energia, ktorá prichádza z porozumenia a podpory. Cítíme, že funguje vo vzťahu žiak – rodič – učiteľ. A táto symbióza nás posúva.

Mgr. Jana Paulinyová, ZŠ Lipová

LA, LA, LA ŠARÁDA... LA, LA, LA PARÁDA...

21. apríla – krásny, nie hocijaký, nedeľný deň. Viac ako 50 školákov dostalo možnosť reprezentovať našu školu, ZŠ na Lipovej ulici, v obchodnom dome MAX v Žiline.

Foto: archív ZŠ

Na verejnom priestranstve sa nás zišlo viac ako dosť. Prezentácia na plátne bola o živote našej školy a našich úspechoch. Výtvarné práce boli výsledkom talentu a fantázie našich detí. Remeselné dielne pozývali pozrieť sa na techniku tkania a vyskúšať si ju, ktorú využili aj náhodní okoloidúci. Účinkovali všetci: malí prváci i veľkí deviataci, chlapci i dievčatá. Nálada bola úžasná. Vystúpenie bolo parádne. Atmosféra bola nabitá energiou radosti, potlesk prítomných bol pre deti povznášajúci. Boli sme prekvapení, koľko sa nás zišlo. I to, koľkých sme svojim programom oslovili – a neboli to len rodičia našich ratoleší. Vďaka patrí všetkým, ktorí sa o tieto okamihy pričínili. Asi si to celkom radi zopakujeme.

Mgr. Jana Paulinyová, ZŠ Lipová

KRAJSKÉ KOLO HVIEZDOSLAVOVHO KUBÍNA

Hviezdoslav Kubín je najstaršou, najprestížnejšou, celoštátnou postupovou súťažou v oblasti umeleckého prednesu poézie a prózy I. až V. kategórie a recitačných kolektívov a divadiel poézie s jedno-ročnou periodicitou a výberom na Scénickú žatvu v Martine a na iné umelecké, kultúrne a súťažné podujatia.

29. apríla sa uskutočnil **Vajanského Martin**, ktorý je kraj-

ským postupovým kolom Hviezdoslavovho Kubína. Žiačka našej Základnej školy na Lipovej ulici **Nelli Horváthová** (III.A), ktorá sa tohto podujatia zúčastnila, získala **1. miesto v I. kategórii** v umeleckom prednese prózy, čím automaticky postúpila do celoslovenského kola. Srdečne jej blahozeláme.

Mgr. Marcela Orlinská, ZŠ Lipová
1x foto: archív ZŠ

MINIFUTBALOVÝ TURNAJ MCDONALD'S CUP

Chlapci z futbalového krúžku Základnej školy na Lipovej ulici pod vedením vedúceho krúžku a trénera Pavla Kumančíka sa 18. apríla zúčastnili obvodového kola minifutbalového turnaja McDonald's CUP. Turnaj sa konal v Základnej škole na Námestí mladosti na sídlisku Hájik v Žiline a bol zor-

ganizovaný pre žiakov prvého stupňa základných škôl.

Našu školu reprezentovali: Jakub Divko, Kevin Gajdica, Andrej Gaňa, Adrián Macura, Matej Martinka, Sebastián Mlynár, Damián Nemček, Jakub Škorvánek, Ján Šujan, Ján Úradník a Marko Veselý.

Mgr. Peter Hanus, ZŠ Lipová

VIETE AKO FUNGUJE ČOV-KA?

Jednou z aktivít Dňa Zeme bolo oboznámenie sa žiakov prvého stupňa Základnej školy na Lipovej ulici s Čistiarnou odpadových vôd (ČOV). Je to zariadenie, ktoré slúži na zbavenie nečistôt a škodlivých látok zo splaškovej a priemyselnej odpadovej vody, a tak zabraňuje znečisťovaniu životného prostredia.

Žiaci mali 2. mája možnosť názorne vidieť, ako sa odpadová voda z ich domovov mení pomocou ČOV v Rajci na vodu, ktorá sa môže vrátiť späť do prírody.

Mgr. Marcela Orlinská, ZŠ Lipová

1x foto: archív ZŠ

EXKURZIA ŽIAKOV KSŠ – KALWARIA ZEBRZYDOWSKA

Máme tuhý korienok a nenecháme sa len rak niečím odradiť od našich plánov, a tak sme sa, napriek mrazu a vetru, snehu a závejom, vybrali 15. marca na cestu do Poľska.

Prvé zo „zastavení“, ktoré sme absolvovali na našej púti bolo ešte na Slovensku, kúsok za Čadcou. Celkom neplánovane sme tu mali (aj keď len z autobusu) „prehliadku“ miestneho vrakoviska. A napriek tomu, že sme po hodine na jednom mieste v kolóne chvíľku mysleli, že to bude jediné, čo dnes uvidíme, zostali sme pokojní... a vysplatilo sa.

Prešli sme hranice a na všeobecnú radosť naše kroky viedli do Inwaldu, kde sme prešli celým svetom v tamojšom parku miniatúr. Videli sme veľa nevidaného – veď kto sa môže pochváliť, že videl sneh na Veľkonočných ostrovoch, či zasnežený Tádž Mahal. Potom už len „poblúdiť si“ v labyrinte a hor sa ďalej.

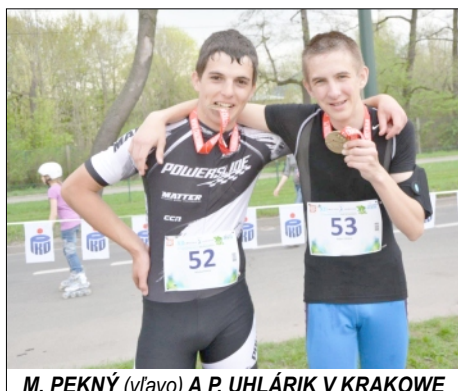
Nepochybne krásne spomienky nám zostanú na Kalwariu Zebrzydowsku, jedno z najznámejších pútnických miest v Poľsku. Obzreli sme si kostol, milostivý obraz Panny Márie, pomodlili sme sa za naše potreby i našich blízkych a zohriali sa teplým čajom v tujnej kaviarničke. Od našej milej sprievodkyne sme počuli množstvo zaujímavých informácií o histórii aj súčasnosti tohto miesta.

Aj za nášho nového svätého otca Františka sme sa pomodlili vo Wadowickom kostole, v ktorom bol pokrstený blahoslavený Ján Pavol II. Po atentáte naňho, z vďačnosti Bohu za jeho záchranu, postavili miestni veriaci nový chrám – Kostol sv. Petra, v ktorom sme sa spoločne pomodlili krížovú cestu. Mali sme v pláne navštíviť aj rodný dom pápeža, ale nie je ešte otvorený, nakoľko tu prebieha rekonštrukcia. Tak aspoň vieme, čo si ako prvé pozrieme, keď tam opäť pôjdeme.

Po tom, ako sme si kúpili niečo na pamiatku, sme sa vybrali na cestu domov, uvedomujúc si, že sme dostali mnoho pekného. A napriek arktickému počasiu nikomu z nás nezostal v srdci chlad.

Mgr. M. Pekárová, KSŠ
1x foto: archív KSŠ

MARATÓN V KRAKOWE ZA 1:24 HOD.

M. PEKNÝ (vľavo) A P. UHLÁRIK V KRAKOWE

Maratónsku trať v Krakove si 28. apríla vyskúšali Michal Pekný a Peter Uhlárik. Samozrejme, že vzhľadom na vek by to nebolo možné bežecy, ale dobrú prácu odvedli na korčuliach. Michal Pekný 1:24 a Peter Uhlárik 1:30. Tak takýto čas mnohí nezabehnú ani na polmaratóne. Gratulujeme chlapci!

V bežecskom poli pretekov opäť kraluje nestarnúci Zdeno Koleda. 6. apríla sa na štart **Polmaratónu v Prahe** postavilo 9000 bežcov a medzi nimi 16 Rajčanov. Bežecské výkony si opäť chlapci potiahli za hranicu svojich osobných rekordov. Zdeno Koleda ako druhý Slováč časom 1:16:57 dobehol na 66. mieste a v kategórii obsadil 5. miesto. O. Veselovský 1:22:17, J. Zmrhala 1:25:25, L. Pekný 1:26:03, P. Prokopovič 1:26:03, M. Kasman 1:26:09, M. Tabak 1:28:50, J. Stehlík 1:30:06, J. Vanák 1:31:39, B. Michalec 1:38:15, Jarosl. Stupňan 1:38:44, V. Hromada 1:45:36, P. Uhlárik 1:46:25, D. Vanáková a J. Koledová Ž. 1:49:42, B. Žideková 2:21:03.

Národný beh Devín-Bratislava, 7. apríla: bežal Patrik Holeša za 40:15 (14. miesto z 1500 bežcov).

Žilinská bežecská liga 3 km, 10. apríla: Z. Koleda 10:23, L. Pekný 10:43, J. Straňanek 11:33, Jarosl. Stupňan 11:38, J. Kavec 12:25, J. Slota 12:45, J. Koledová Ž. 14:19, B. Žideková 15:50. 1 km: 1. m. Damián Cesnek 3:38 a 2. m. Pavol Januš 3:55.

Čadčianska desiatka Čadca, 14. apríla: Ján Vanák 41:43.

Beh oslobodenia Likavky 10 km, 14. apríla: J. Šimek 41:06, J. Slota 44:05, J. Uhlárik 45:15 a Vratko Šimek v kategórii mladších žiakov obhájil prvenstvo z minulého roku a 820 m zabehol za 2:56:08.

POLMARATÓN V PRAHE

Budapeštiansky polmaratón v Maďarsku, 14. apríla: Vladimír Rybár zabehol v čase 1:30:02. Taktiež v zahraničí **v Anglicku** bežal J. Židek 10 míľ (16 km) za 1:02.

Kysucká desiatka – Majstrovstvá SR na ceste, 21. apríla: na 10 kilometrovej trati mali naši bežci možnosť porovnávať sa so Slovenskou bežecou špičkou. Vo svojej kategórii obsadil 2. miesto Zdeno Koleda 35:31, R. Galovič 38:12, L. Pekný 38:27, J. Vanák 40:32, M. Kasman 40:33, J. Straňanek 41:04, J. Rybár 41:51, P. Uhlárik 42:42, J. Slota 44:12 a V. Hromada 48:13.

Aquatlon Turčianske Teplice (1 km plávanie + 5 km beh), 21. apríla: Ján Kavec zaplával 1 km za 17:21 a 5 km zabehol za 23:54. Obsadil 9. miesto v kategórii.

Beh na Vrchriecku, 26. apríla: Tento pretek úspešne zdolali – 3. m. J. Piála, 4. m. J. Vanák, 6. m. J. Šimek, 2. m. D. Vanáková a 3. m. J. Piálová. Vratko Šimek vyhral svoju kategóriu žiakov.

Beh oslobodenia Strečna, 28. apríla: opäť veľká bežecká účasť, výborné výkony a umiestnenia. 1. m. Zdeno Koleda 19:22, 4. m. J. Židek 20:17, 5. m. P. Holeša 20:33, L. Pekný 20:51, J. Piála 21:15, P. Prokopovič 21:16, Jarosl. Stupňan 22:38, J. Straňanek 22:44, J. Šimek 22:58, J. Slota 24:43, M. Hartiník 25:04, J. Kavec 25:08, J. Stupňan 28:42, B. Žideková 34:51, J. Piálová 35:12. Kategóriu žiakov vyhral Vratko Šimek (23:16). 2. miesto ženy získala J. Koledová Ž. (27:31) a 2. miesto dorastenky Monika Cesneková (28:53).

Duatlon Dvory nad Žitavou (5 km beh + 20 km bicykel + 2,5 km beh), 27. apríla: medzi 76 účastníkmi finišoval Jaroslav Stupňan na celkovom 46. mieste a v kategórii nad 50 rokov získal 1. miesto (1:07:54).

Za Maratón klub Rajec jkz
2x foto: archív MK

VYUŽITE DENNÝ STACIONÁR

Domov vďaky má záujem v našom meste otvoriť denný stacionár pre seniorov. Obyvatelia Rajca, ktorí potrebujú pomoc vo forme opatrovateľskej služby, budú môcť využívať služby zariadenia v pracovných dňoch.

Klienti stacionára, odkázaní na tento druh sociálnej služby, budú umiestnení v zariadení s denným pobytom. Plánovaných 5 miest bude k dispozícii seniorom, ktorí žijú v rodinách s ekonomicky aktívnymi príslušníkmi a ktorí nemôžu seniorovi zabezpečiť celodennú starostlivosť.

Zariadenie poskytne klientom príležitosť aktívne tráviť voľný čas a skupine seniorov zabezpečiť rôznorodú pracovnú terapiu, zájmovú činnosť, stravovanie a sociálne poradenstvo. Kvalifikovaný personál zabezpečí klientom terapie, zájmovú činnosť, priestor pre odpočinok, ale aj dohľad nad užívaním liekov a ošetrovanie. Domov vďaky má vytvorené všetky podmienky na to, aby žiadny z klientov nebol osamotený a mohol tak prežiť pokojnú starobu.

Viac informácií vám radi poskytneme v Domove vďaky, Námestie A. Škrábika 38/3, Rajec.

Mgr. Lívia Hodasová, riaditeľka Domova vďaky

O. Mikuš SPOJENÉ RUKY

*Vaše ruky spojené,
šepkajú si blažene,
naša túžba byť svoji,
a žiť v šťastí a pokoji.*

*Nech sa splní vaša túžba,
nech vám zneje krásna hudba,
na ceste vašim životom,
v radosť šťastí a pokojom.*

O. Mikuš KU DŇU MATIEK!

Matka! To príznačné slovo, kde sa vzalo? Kto ti ju poslal, aby ti darovala život, aby ťa obklopila láskou, nehou, dobrotou a aby ti darovala sama seba? Kto iný ju poslal ako ten, o ktorom Písmo sv. hovorí: „Čo je človek, že naň pamätáš? Poslal ti matku, tú vzácnu bytosť.“

KEĎ ODCHÁDZA MATKA

Lúto nám príde, keď sa musíme rozlúčiť s bytosťou, bez ktorej by sme ani my neboli prišli na tento svet.

Bola to matka, ktorá nás živila od samého zrodu. Keď sme uzreli svetlo sveta, znova nás napájala tou vzácnou potravou – materinským mliekom.

Bola to matka, ktorá tíšila náš plač.

Bola to matka, ktorá nás hriala vo svojom náručí a hladila svojím úsmevom.

Bola to matka, ktorá nás učila hovoriť prvé slová.

Bola to matka, ktorá nás vyzrájala do školy.

Bola to matka, ktorá nám dávala rady, keď sme odchádzali z domu či na štúdiá, alebo pri založení svojej samostatnej rodiny.

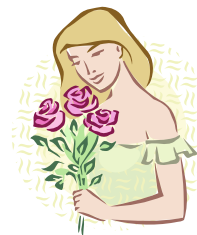
Máme teda veľkú podľžnosť voči matke, ktorá celý svoj život dieťkam odovzdávala. Málo je slovo vďaky, málo je kytica, hoci tých najkrajších kvetov a ruží, lebo materinská láska sa nedá zaplatiť. Preto s vďakou spomíname na naše drahé bytosti, matky, lebo si zaslúžia viac ako spomienku.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Jubilanti máj 2013

65 rokov

Júlia Juhászová
Emília Klimeková
Jozef Miškovský
Marta Slamková

82 rokov

Alojzia Babčanová

83 rokov

Vladimír Rúčka

84 rokov

Pavol Čerňanský

70 rokov

Milan Kavec
Bohuslav Michalides

80 rokov

Mária Koreňová
Gizela Krajčiová

Srdčne blahoželáme!

Narodili sa

Lukáš Singer – marec
Tatiana Tabaková – apríl
Alex Smieško – apríl

Opustili nás

Mária Bučková 1914 – 31.3.2013
Ján Lasok 1949 – 8.4.2013
Pavel Pieš 1928 – 6.4.2013
Anton Majerčík 1948 – 14.4.2013
Ján Buček 1920 – 18.4.2013
Ján Lednický 1950 – 29.4.2013

Uverejnené so súhlasom menovaných osôb a rodinných príslušníkov

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO RAJEC VÁS POZÝVA NA VÝSTAVU

ŠIKOVNÉ RUKY

práce žiakov krúžku šikovných rúk
zo Základnej školy na Lipovej ul. v Rajci
(Zuzana Kováčiková + 27 párov šikovných rúk)

3.5. - 3.6.2013

Výstavná sieň Radnice v Rajci

POĎAKOVANIE

Ďakujem všetkým, ktorí sa prišli rozlúčiť s mojim manželom **Jánom LASOKOM**, za kvetinové dary, prejavy sústrasti. Zvlášť ďakujem pohrebnej službe Advent z Púchova za dôstojnú rozlúčku.

Smútiaca rodina

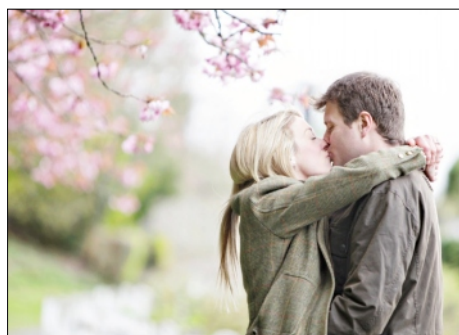
MÁJOVÉ TRADÍCIE A SVIATKY

Máj sa vo všeobecnosti považuje za mesiac lásky, radosti a zrodu nového života. Patrí k najkrajším mesiacom v roku, plný slnka, vonku je krásne a všetko je rozkvitnuté – príroda je jednoducho v máji úžasná. Chlapci na dedine stavajú dievčatám vysoké máje či vyznávajú lásku pod čerešňou. V máji máme aj niekoľko významných sviatkov, 1. mája oslavujeme Sviatok práce, druhá májová nedeľa patrí všetkým mamám a 8. mája slávime Deň víťazstva nad fašizmom.

MASOVÝ ŠTRAJK CHICAGSKÝCH ROBOTNÍKOV V ROKU 1886

Prvý máj ako manifestácia solidarity zamestnancov celého sveta sa zrodil na pamiatku nevinných obetí masového štrajku za osemhodinový pracovný čas chicagských robotníkov v roku 1886. Prvýkrát ho za štátny sviatok, vo vtedajšom Československu, vyhlásil prezident Masaryk v roku 1919. Historickému zápasu za osemhodinový pracovný čas (u nás bol uzákonený v roku 1918) predchádzala práca neraz v 12 až 16 hodinových zmenách čistého času denne bez voľných sobôt, nedeľ, bez dovolení, bez akéhokoľvek zabezpečenia počas chorôb či v starobe. Osemhodinový pracovný čas je výdobytkom, ktorý bol draho zaplatený krvou a patrí k ľudskej slobode a dôstojnosti.

Bozk je jedným z prejavov náklonnosti k opačnému pohlaviu a v prvý májový deň by ním mala byť obdarovaná každá žena. Podľa starých zvykov by mal muž **pobozkať svoju milovanú pod rozkvitnutou čerešňou**. Každá žena, ktorá bude pod čerešňou pobozkaná, by mala celý ďalší rok oplývať krásou a priťažlivosťou.

V tomto roku bolo k nám počasie žičlivé a rozkvitnutých čerešní bol dostatok. Nezapudli ste, milí páni, na svoje drahé polovičky?

8. máj je dňom, kedy sme úspešne porazili niekoľkoročné terorizovanie zo strany rozrastajúcej sa tretej ríše na čele s Adolfom Hitlerom. V tento deň sa oficiálne ukončila druhá svetová vojna. Bezpodmienečná kapitulácia nemeckých vojsk do rúk západných spojencov bola pôvodne podpísaná 7. mája 1945 v Remeši. Počas aktu podpisu neboli prítomní oficiálni sovietski predstavitelia. Nemecké vojská navyše pokračovali v bojoch proti sovietskym jednotkám, preto ZSSR (Zväz sovietskych socialistických republík) trval na opätovnom opakovaní aktu v Berlíne. Nemecké velenie podpísalo bezpodmienečnú kapituláciu do rúk všetkých Spojencov, vrátane

ZSSR krátko pred polnocou 8. mája 1945. V tej dobe bol na území hlavného mesta ZSSR v Moskve už iný deň, preto najvyšší predstaviteľ Červenej armády Josif Vissarionovič Stalin ustanovil Deň víťazstva nad fašizmom na 9. máj a po nástupe komunizmu v strednej a východnej Európe sme tento sviatok oslavovali 9. mája aj u nás.

Druhá májová nedeľa patrí všetkým mamám, v tento deň sa slávi **Deň matiek**. Sviatok, v ktorom sa odzrkadľuje nenahraditeľnosť ženy ako matky. Prvé historické zmienky o pravidelnom slávení akéhosi predchodcu dnešného dňa matiek pochádzajú z Anglicka zo 16. storočia, kde sa uctievala tzv. Materská nedeľa. Novodobá tradícia vznikla na prelome 19. a 20. storočia v USA. V roku 1914 bol Deň matiek prehlásený oficiálne za národný sviatok, deň verejného vyjadrenia lásky a úcty matkám.

V Československu sa tento sviatok začal sláviť okolo roku 1918, ale v 50-tych rokoch minulého storočia bol nahradený oslavami Medzinárodného dňa žien. K oslavovaniu Dňa matiek sme sa vrátili až po roku 1989. Ak existuje nejaký skutočne medzinárodný sviatok, je to Deň matiek. Odzrkadľuje sa v ňom jedinečnosť a nenahraditeľnosť matky. Každý z nás by si mal nájsť chvíľku, aby si spomenul na svoju mamu a poďakoval sa jej kyticou kvetov alebo nejakou maličkosťou.

Stavanie májov je veľmi pekná tradícia spojená s kopou „srandy“ a poriadnou dávkou folklóru. Chlapci na dedine, ale aj v meste, stavajú dievčatám na dvor alebo pod okná domu vysoké máje ako symbol lásky.

Toto vyznanie dostala iba tá, ktorá mala nápadníka. Máj mohol postaviť iba dospelý mládenec, pretože máj symbolizoval znak záväzného uchádzania sa o dievča. Na ich postavenie vyrúbu mládeneci vysoké stromy, orežú im konáre a odkôrnia ich. Keď prídu mládeneci na dvor, kým kopú jamu pre máj, poschádzajú sa dievčatá aj z okolitých domov a spoločne ozdobia vrchovec mája farebnými stužkami či papierikmi. Keď už je máj postavený, dievčina pozve mládenecov domov a ponúkne ich pripraveným jedlom a pálenkou.

Máj zdobí dvor dievčat po celý mesiac. V poslednú májovú nedeľu je povinnosťou mládenecov máj zvaliť. Začnú od jedného konca dediny po druhý, posledný zvalia máj pred krčmou a potom sa už začína tanečná zábava až do neskoréj noci.

Zdroj: internet
Spracovala: Šzá
4x ilustračné foto: internet

inzercia

inzercia

Lubomír Sečkář a Mladý záchranár
Vás pozývajú na KVAPKU KRVI
od 17. júna do 28. júna 2013
na NTS Žilina.

Srdečne pozývame všetkých
prvodarcov a darcov.

Ďakujeme!

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO RAJEC ORGANIZUJE

XIV. ročník súťažnej prehliadky v prednese duchovnej poézie a prózy

ŠKRÁBIKOV RAJEC

štvrtok **23. mája** 2013

o 9.00 hod.

VEĽKÁ ZASADAČKA MESTSKÉHO ÚRADU V RAJCI

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO RAJEC
POZÝVA VŠETKY DETI

RAJECKÝ

DEŇ
DETI

AK VYSLOBODÍTE
ŽABIEHO PRINCA

DOSTANETE
SLADKÚ
ODMENU!

BUDEME ČAROVAŤ, SPIEVAŤ, TANCOVAŤ...

piatok **31. mája** 2013

o **15.00** hod.

NÁMESTIE SNP V RAJCI

V SPOLUPRÁCI S BISTROM DVANÁSTKA
NA FUTBALOVOM IHRISKU:

OD 17.00 hod.
DETSKÁ DISKOTÉKA

OD 21.00 hod.
DISKOTÉKA PREVŠETKÝCH